

Warszawa, dnia 19 grudnia 2024 r.

Poz. 1882

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾**

z dnia 13 grudnia 2024 r.

w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3

Na podstawie art. 6c ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2024 r. poz. 338, 743 i 858) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa standardy opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3, które podmiot prowadzący żłobek lub klub dziecięcy, podmiot zatrudniający dziennego opiekuna oraz dzienny opiekun prowadzący działalność na własny rachunek:

- 1) są obowiązani uwzględnić, organizując opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 – zwane dalej „standardami niezbędnymi”, z podziałem na standardy, które:
 - a) są obowiązani spełnić przed uzyskaniem wpisu odpowiednio do rejestru żłobków i klubów dziecięcych albo do wykazu dziennych opiekunów, a następnie spełniać je, prowadząc instytucję opieki, przez którą rozumie się żłobek, klub dziecięcy lub dziennego opiekuna,
 - b) są obowiązani spełniać, prowadząc instytucję opieki;
- 2) fakultatywnie uwzględniają, organizując opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 – zwane dalej „standardami podnoszenia jakości”.

§ 2. Ilekroć w niniejszym rozporządzeniu jest mowa o personalu, należy przez to rozumieć osoby zatrudnione odpowiednio w żłobku lub klubie dziecięcym oraz dziennego opiekuna.

§ 3. 1. Podmiot prowadzący żłobek lub klub dziecięcy, podmiot zatrudniający dziennego opiekuna oraz dzienny opiekun prowadzący działalność na własny rachunek, uwzględniając standardy niezbędne oraz standardy podnoszenia jakości, kierują się potrzebami wszystkich dzieci, a w szczególności biorą pod uwagę potrzeby dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym, pochodzących z rodzin należących do mniejszości narodowych lub etnicznych, dzieci z rodzin zróżnicowanych językowo i kulturowo, dzieci z rodzin migrantów, dzieci wymagających szczególnej opieki.

2. Podmiot prowadzący żłobek lub klub dziecięcy, podmiot zatrudniający dziennego opiekuna oraz dzienny opiekun prowadzący działalność na własny rachunek, realizując standardy niezbędne oraz standardy podnoszenia jakości, uwzględniają działania, jakie będą podejmowane wobec dziecka w zakresie:

- 1) wypełniania przez instytucje opieki wobec dziecka funkcji opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych, potencjału i zainteresowań dziecka;
- 2) zapewnienia przez personel bezpiecznej emocjonalnie i fizycznie atmosfery podczas pobytu dziecka odpowiednio w instytucji opieki, w szczególności przez towarzyszenie społeczne i towarzyszenie dziecku w rozwoju charakteryzujące się podmiotowym traktowaniem dziecka, okazywaniem szacunku, podejmowaniem niedyrektywnych działań, nawiązywaniem pozytywnych relacji i budowaniem poczucia autonomii;

¹⁾ Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – rodzina, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. poz. 2715).

- 3) zapewnienia przez personel warunków sprzyjających zintegrowanemu rozwojowi dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem zabaw i interakcji rozwijających:
 - a) kompetencje komunikacyjne dzieci (werbalne i niewerbalne) niezbędne do nawiązywania relacji społecznych,
 - b) sprawność fizyczną z uwzględnieniem małej i dużej motoryki oraz percepcji zmysłowej dzieci,
 - c) kreatywność oraz ciekawość świata.

§ 4. Standardy niezbędne oraz standardy podnoszenia jakości dotyczą:

- 1) pracy z dziećmi;
- 2) organizacji pracy personelu;
- 3) współpracy personelu z rodzicami;
- 4) monitorowania wdrażania standardów w zakresach, o których mowa w pkt 1–3.

§ 5. Standardy niezbędne, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. a, w zakresie:

- 1) pracy z dziećmi – obejmują stworzenie planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego z uwzględnieniem praw zawartych w Konwencji o prawach dziecka;
- 2) organizacji pracy personelu – obejmują określenie zasad, procedur i programów dotyczących organizacji tej pracy;
- 3) współpracy personelu z rodzicami – obejmują określenie zasad i procedur służących zapewnieniu efektywnej komunikacji z rodzicami, mającej na celu współdziałanie w zakresie najlepszego interesu dziecka.

§ 6. Standardy niezbędne, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. b, i standardy podnoszenia jakości w zakresie:

- 1) pracy z dziećmi obejmują:
 - a) respektowanie praw dzieci w codziennej pracy instytucji opieki,
 - b) budowanie przez personel bezpiecznych, opartych na szacunku relacji z dziećmi,
 - c) wspieranie u dzieci poczucia przynależności i uważności na inne osoby,
 - d) zapewnienie dzieciom warunków do poznawania i doświadczania otaczającego świata,
 - e) tworzenie dzieciom środowiska sprzyjającego mówieniu, słuchaniu i porozumiewaniu się,
 - f) kształtowanie otoczenia umożliwiającego rozwój sprawności fizycznej dzieci oraz angażowanie zmysłów,
 - g) zapewnienie dzieciom warunków do twórczej ekspresji i kontaktu z różnymi wytworami kultury i sztuki;
- 2) organizacji pracy personelu obejmują:
 - a) organizację pracy personelu umożliwiającą podnoszenie kwalifikacji opartą na współpracy, obserwacji i refleksji nad codzienną praktyką,
 - b) dbałość personelu o bezpieczeństwo i zdrowie dzieci,
 - c) aranżowanie przestrzeni w sposób estetyczny i spójny z planem opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym,
 - d) adaptację dzieci odbywającą się w sposób dostosowany do ich indywidualnych potrzeb;
- 3) współpracy personelu z rodzicami obejmują:
 - a) współpracę personelu i rodziców opartą na wzajemnym szacunku i otwartości w celu kształtowania spójnego środowiska rozwoju dzieci,
 - b) tworzenie warunków umożliwiających rodzicom włączanie się w życie instytucji opieki,
 - c) tworzenie warunków umożliwiających rodzicom podnoszenie kompetencji rodzicielskich.

§ 7. Standardy niezbędne, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. b, w zakresie pracy z dziećmi obejmują poza standardami określonymi w § 6 pkt 1 również pracę na podstawie planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego.

§ 8. Monitorowanie wdrażania standardów, o których mowa w § 4 pkt 1–3, polega na systematycznym weryfikowaniu zakresu realizacji standardów, o których mowa w § 4 pkt 1–3, przez podmiot prowadzący żłobek lub klub dziecięcy, podmiot zatrudniający dziennego opiekuna oraz dziennego opiekuna prowadzącego działalność na własny rachunek.

- § 9. 1. Szczegółowy zakres standardów niezbędnych określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.
2. Szczegółowy zakres standardów podnoszenia jakości określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.
- § 10. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.²⁾

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej: *A. Dziemianowicz-Bąk*

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. poz. 2121), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 86 ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic” (Dz. U. poz. 858).

SZCZEGÓŁOWY ZAKRES STANDARDÓW NIEZBĘDNYCH

Tabela 1

Standardy niezbędne, które podmiot zamierzający prowadzić żłobek lub klub dziecięcy, podmiot zamierzający zatrudnić dziennego opiekuna oraz osoba zamierzająca pełnić funkcję dziennego opiekuna w ramach działalności prowadzonej na własny rachunek są obowiązani spełnić przed uzyskaniem wpisu odpowiednio do rejestru żłobków i klubów dziecięcych albo do wykazu dziennych opiekunów oraz spełniać je, prowadząc instytucję opieki

Standardy niezbędne w zakresie pracy z dziećmi		
Nazwa standardu	Szczegółowy zakres standardu	Monitorowanie wdrażania standardu
Stworzenie planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego z uwzględnieniem praw zawartych w Konwencji o prawach dziecka	Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny obejmuje zagadnienia metodyczne, w szczególności dotyczące:	
	1) celów opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnych;	☐
	2) metod pracy z dziećmi;	☐
	3) harmonogramu obejmującego stałe i zmienne elementy dnia;	☐
	4) planowanych aktywności	☐
	Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny:	
	1) uwzględnia specyfikę instytucji opieki dotyczącą dostępnej przestrzeni, lokalizacji i zasobów;	☐
	2) jest akceptowany przez podmiot prowadzący instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 lub podmiot zatrudniający dziennego opiekuna lub dziennego opiekuna prowadzącego działalność na własny rachunek	☐

Standardy niezbędne w zakresie organizacji pracy personelu		
Nazwa standardu	Szczegółowy zakres standardu	Monitorowanie wdrażania standardu
Określenie zasad, procedur i programów dotyczących organizacji pracy personelu	Określone są procedury przebywania osób dorosłych innych niż personel i rodzice na terenie instytucji opieki	☐
	Określone są procedury przyjmowania i odbierania dzieci z instytucji opieki	☐
	Określone są procedury postępowania w przypadku choroby dzieci	☐
	Sporządzony jest ramowy program adaptacji dzieci uwzględniający aktywny udział rodziców	☐
	Zapewnione są warunki do swobodnego poruszania się dzieci	☐
	Zapewnione są warunki do odpoczynku dzieci	☐
	Zapewnione są warunki do zachowania intymności podczas czynności higienicznych dzieci	☐
	Zapewnione są warunki do rozwijania samodzielności dzieci w czasie posiłków	☐
	Zapewnione są warunki do artystycznej ekspresji dzieci	☐
	Zapewnione są warunki do kontaktu dzieci z naturą	☐
Zapewnione są warunki do aktywności edukacyjnych dzieci umożliwiających im poznanie świata	☐	
Standardy niezbędne w zakresie współpracy personelu z rodzicami		
Nazwa standardu	Szczegółowy zakres standardu	Monitorowanie wdrażania standardu
Określenie zasad i procedur służących zapewnieniu efektywnej komunikacji z rodzicami, mającej na celu współdziałanie w zakresie najlepszego interesu dziecka	Stworzony jest dokument, w którym określone są prawa i obowiązki rodziców oraz instytucji opieki, które zostaną zawarte we wzorze umowy z rodzicami dotyczącej pobytu dziecka	☐

	w instytucji opieki lub w regulaminie organizacyjnym instytucji opieki	
	Określony jest sposób zbierania przez personel informacji dotyczących istotnych potrzeb, preferencji, nawyków i umiejętności dzieci	☐
	Określone są zasady bieżącej komunikacji z rodzicami	☐
	Określony jest system zgłaszania i rozpatrywania uwag, wniosków i skarg rodziców	☐

Tabela 2

Standardy niezbędne, które podmiot prowadzący żłobek lub klub dziecięcy, podmiot zatrudniający dziennego opiekuna oraz dzienny opiekun prowadzący działalność na własny rachunek są obowiązani spełniać, prowadząc instytucję opieki

Standardy niezbędne w zakresie pracy z dziećmi		
Nazwa standardu	Szczegółowy zakres standardu	Monitorowanie wdrażania standardu
Respektowanie praw dzieci w codziennej pracy instytucji opieki	Instytucja opieki stwarza dzieciom warunki do odpoczynku w pomieszczeniu w dwóch różnych formach (w szczególności: odpoczynek na leżaczkach, cicha aktywność na dywanie)	☐
	Instytucja opieki ma spisana listę działań personelu wspierających autonomię dziecka podczas czynności higienicznych (mycie rąk, toaleta, zmiana pieluchy i inne)	☐
	Minimum raz w roku personel dokonuje samooceny działań wspierających autonomię dziecka podczas czynności higienicznych w sposób ustalony przez instytucję opieki, a wnioski z przeprowadzonej samooceny są dokumentowane	☐

	Instytucja opieki ma spisana listę działań personelu wspierających samodzielność dziecka podczas posiłków	☐
	Personel dokonuje, minimum raz w roku, samooceny działań wspierających autonomię dziecka podczas posiłków, a wnioski z przeprowadzonej samooceny są dokumentowane	☐
Budowanie przez personel bezpiecznych, opartych na szacunku relacji z dziećmi	W instytucji opieki określone są wspólne dla całego personelu sposoby: 1) nawiązywania relacji z dziećmi dające im poczucie bezpieczeństwa; 2) reagowania werbalnie i niewerbalnie na zachowania dzieci; 3) komunikowania dzieciom aktywności w ciągu dnia i zmian z tym związanych	☐
	Minimum raz w roku personel dokonuje samooceny zadań dotyczących interakcji z dziećmi w sposób ustalony przez instytucję opieki, a wnioski z przeprowadzonej samooceny są dokumentowane	☐
Wspieranie u dzieci poczucia przynależności i uważności na inne osoby	W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym instytucji opieki są spisane wskazówki metodyczne dla personelu, sprzyjające rozwojowi u dzieci poczucia przynależności do grupy oraz zainteresowania innymi, przez organizowanie otoczenia tak, aby dzieci miały możliwość nawiązywania kontaktów z innymi osobami	☐
	W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym instytucji opieki są zawarte aktywności wspierające rozwój autonomii dzieci przez: 1) umożliwienie dzieciom podejmowania decyzji w sprawach ich dotyczących; 2) zwiększanie samodzielności dzieci	☐

	W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym instytucji opieki są opisane zadania personelu wspierające współpracę i komunikację dzieci w grupie	☐
	Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny przyjęty przez instytucję opieki przewiduje celebrowanie świąt i innych ważnych wydarzeń	☐
Zapewnienie dzieciom warunków do poznawania i doświadczania otaczającego świata	W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym instytucji opieki są spisane wskazówki metodyczne dla personelu sprzyjające poznawaniu i doświadczaniu otaczającego świata przez dzieci	☐
	W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym instytucji opieki zostały zawarte aktywności: 1) myślenie przyczynowo-skutkowe; 2) umiejętność obserwacji i doświadczanie otaczającego świata; 3) używanie określeń dla cech przedmiotów; 4) używanie określeń przestrzennych	☐ ☐ ☐ ☐
Tworzenie dzieciom środowiska sprzyjającego mówieniu, słuchaniu i porozumiewaniu się	W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym instytucji opieki są spisane wskazówki metodyczne dla personelu, wspierające u dzieci rozwój gotowości i umiejętności porozumiewania się, z uwzględnieniem: 1) mówienia do dzieci; 2) aktywnego słuchania dzieci; 3) wzbogacania słownictwa dzieci	☐ ☐ ☐
	W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym instytucji opieki zostały zawarte aktywności obejmujące: 1) rozmowy z dziećmi; 2) komunikowanie się dzieci ze sobą oraz personelem; 3) aktywny udział dzieci we wspólnym czytaniu, słuchaniu tekstów, utworów, książek	☐ ☐ ☐

Kształtowanie otoczenia umożliwiającego rozwój sprawności fizycznej dzieci oraz angażowanie zmysłów	W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym instytucji opieki są spisane wskazówki metodyczne dla personelu, które wspierają rozwój fizyczny dzieci, uwzględniające: <ol style="list-style-type: none"> 1) rozwój sprawności dzieci w zakresie małej motoryki; 2) rozwój percepcji zmysłowej dzieci; 3) rozwój sprawności dzieci w zakresie dużej motoryki 	☐ ☐ ☐
	W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym instytucji opieki zostały zawarte aktywności wspierające rozwój sprawności fizycznej dzieci i angażowanie zmysłów, w tym: <ol style="list-style-type: none"> 1) zabawy angażujące zmysły: wzroku, słuchu, węchu, dotyku, smaku; 2) zabawy wspierające rozwój motoryki małej; 3) ćwiczenie koordynacji wzrokowo-ruchowej i równowagi; 4) zabawy wspierające czucie głębokie oraz kształtujące schemat własnego ciała; 5) aktywności w zakresie dużej motoryki ze szczególnym uwzględnieniem zabaw na powietrzu 	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Zapewnienie dzieciom warunków do twórczej ekspresji i kontaktu z różnymi wytworami kultury i sztuki	W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym instytucji opieki są spisane wskazówki metodyczne dla personelu oraz niezbędne warunki umożliwiające dzieciom: <ol style="list-style-type: none"> 1) działania twórcze; 2) dostęp do wytworów kultury 	☐ ☐
	W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym instytucji opieki zostały zawarte działania personelu zachęcające dzieci do: <ol style="list-style-type: none"> 1) wyrażania twórczej ekspresji w różnych formach; 	☐

	2) wyrażania twórczej ekspresji przez umożliwienie dzieciom wykorzystywania różnorodnych materiałów; 3) poznawania różnych wytworów kultury	☐ ☐
Praca na podstawie planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego	Personel pracuje z dziećmi, realizując plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny	☐
	Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny jest rokrocznie analizowany i dostosowywany do możliwości instytucji opieki oraz potrzeb dzieci, które do niej aktualnie uczęszczają	☐
Standardy niezbędne w zakresie organizacji pracy personelu		
Nazwa standardu	Szczegółowy zakres standardu	Monitorowanie wdrażania standardu
Organizacja pracy personelu umożliwiająca podnoszenie kwalifikacji oparta na współpracy, obserwacji i refleksji nad codzienną praktyką	W instytucji opieki są spisane zasady organizacji pracy, umożliwiające personelowi poza bezpośrednią pracą z dziećmi wykonywanie w ramach czasu pracy takich czynności, jak: 1) udział w wewnętrznych spotkaniach; 2) udział w szkoleniach wewnętrznych lub zewnętrznych; 3) przeprowadzanie samooceny swojej pracy; 4) omawianie i planowanie pracy w ramach planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego; 5) komunikowanie się z rodzicami; 6) monitorowanie rozwoju dziecka zgodnie z ustalonym w instytucji opieki systemem	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
	W instytucji opieki jest spisana procedura wdrażania nowych pracowników	☐
	W instytucji opieki jest opisany sposób nadzoru realizacji planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego, uwzględniający: 1) obserwacje zajęć z dziećmi; 2) przekazywanie personelowi informacji zwrotnej na temat pracy z dziećmi;	☐ ☐

	3) samoocenę pracy personelu z wykorzystaniem przygotowanych arkuszy lub kwestionariuszy	☐
	W instytucji opieki jest opracowany system organizacji i realizacji szkoleń wewnętrznych lub zewnętrznych realizowany w wymiarze min. 10 godzin zegarowych rocznie, obejmujący: 1) zasady doboru tematyki szkoleniowej; 2) zasady uczestnictwa personelu w szkoleniach	☐ ☐
	W instytucji opieki jest opracowany system wewnętrznej komunikacji zawierający: 1) zasady etyczne w relacjach personel – personel; 2) ustaloną drogę rozwiązywania konfliktów między personelem; 3) sposoby wzajemnej wymiany informacji na temat pracy	☐ ☐ ☐
Dbalność personelu o bezpieczeństwo i zdrowie dzieci	Personel podpisał zobowiązanie do respektowania kodeksu etycznego	☐
	Personel jest zapoznany z: 1) procedurami przyjmowania i wydawania dzieci oraz zasadami obecności osób trzecich na terenie instytucji opieki; 2) procedurami ochrony danych osobowych i wizerunku dzieci; 3) procedurami zapobiegania wypadkom i postępowania w sytuacji wypadku; 4) zasadami postępowania w przypadku choroby dziecka	☐ ☐ ☐ ☐
	W instytucji opieki są powszechnie dostępne informacje o sposobach zgłaszania przemocy i innych zachowań niepożądanych	☐
	W instytucji opieki tworzony jest i konsultowany z rodzicami indywidualny program pobytu dzieci o specjalnych potrzebach uwzględniający ich możliwości	☐

	W planie dnia jest codzienne wychodzenie z dziećmi na zewnątrz. W wyjątkowych sytuacjach związanych z wysokim poziomem smogu lub niedogodnymi warunkami atmosferycznymi dzieciom proponuje się inne aktywności	☐
Aranżowanie przestrzeni w sposób estetyczny i spójny z planem opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym	Przestrzeń w instytucji opieki jest zorganizowana w sposób umożliwiający wydzielenie co najmniej trzech spośród poniższych stref zainteresowań dla dzieci: 1) strefa wspólnego czytania; 2) strefa zabaw konstrukcyjnych; 3) strefa zabaw ruchowych; 4) strefa zabaw plastycznych; 5) strefa zabaw z wodą i piaskiem; 6) strefa zabaw tematycznych; 7) strefa zabaw muzycznych	☐
	W instytucji opieki przestrzeń zorganizowana jest w sposób wspierający autonomię dziecka, w szczególności: 1) pojemniki z materiałami i zabawkami są oznakowane w sposób zrozumiały dla dzieci; 2) materiały i zabawki są usytuowane na wysokości dostępnej dla dzieci; 3) każde dziecko ma miejsce do przechowywania swoich rzeczy oznaczone w sposób widoczny i zrozumiały dla dziecka	☐
	W pomieszczeniach, w których przebywają dzieci, zawsze dostępna jest dla nich woda do picia w każdym momencie w ciągu dnia	☐
	W pomieszczeniach dla dzieci nie używa się muzyki lub radia jako stałego tła akustycznego	☐
	Wśród materiałów dostępnych dla dzieci w pomieszczeniach i na zewnątrz znajdują się naturalne materiały i przedmioty codziennego użytku	☐

Adaptacja dzieci odbywająca się w sposób dostosowany do ich indywidualnych potrzeb	<p>Wśród personelu są wyznaczone osoby odpowiedzialne za realizację etapów procesu adaptacji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zapoznanie rodziców z zasadami i procedurami, zanim dziecko zacznie uczęszczać do instytucji opieki, w tym o konieczności towarzyszenia dziecku przez bliską osobę dorosłą w czasie adaptacji; 2) poinformowanie rodziców, w jaki sposób mogą przygotować dziecko do uczęszczania do instytucji opieki; 3) zebranie informacji na temat przyzwyczajień i potrzeb dziecka, towarzyszących codziennym czynnościom 	☐
Standardy niezbędne w zakresie współpracy personelu z rodzicami		
Nazwa standardu	Szczegółowy zakres standardu	Monitorowanie wdrażania standardu
Współpraca personelu i rodziców oparta na wzajemnym szacunku i otwartości w celu kształtowania spójnego środowiska rozwoju dzieci	Instytucja opieki ma określony system informowania rodziców o realizacji planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego za pomocą przynajmniej jednego kanału informacji	☐
	Personel organizuje spotkania grupowe z rodzicami minimum raz do roku	☐
	Rodzice są informowani o planowanych spotkaniach (indywidualnych i grupowych) z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem	☐
	Określony jest sposób umożliwiający rodzicom składanie wniosków, uwag lub skarg	☐
	Co najmniej raz w roku jest dokonywane badanie satysfakcji rodziców dotyczące panującej atmosfery i relacji rodziców z personelem instytucji opieki	☐
	Wyniki badania satysfakcji rodziców są uwzględniane w modyfikacji pracy instytucji opieki	☐

	Plan opiekuńczo-wychowawczo- -edukacyjny podlega konsultacjom z rodzicami dzieci, a w przypadku gdy w żłobku lub klubie dziecięcym została utworzona rada rodziców – z tą radą	☐
Tworzenie warunków umożliwiających rodzicom włączanie się w życie instytucji opieki	W instytucji opieki jest spisana lista spraw, w których decyzje są konsultowane z rodzicami lub radą rodziców, oraz spraw, w których decyzje są podejmowane wspólnie z rodzicami	☐
	Są określone co najmniej trzy formy uczestnictwa rodziców w życiu instytucji opieki	☐
	Rodzice mają miejsce, w którym mogą zostawiać informacje dla innych rodziców	☐
	Są określone zasady przebywania rodziców na terenie instytucji opieki, obejmujące zasady poruszania się rodziców w pomieszczeniach i na zewnątrz	☐
Tworzenie warunków umożliwiających rodzicom podnoszenie kompetencji rodzicielskich	Instytucja opieki udostępnia rodzicom materiały edukacyjne w zakresie wychowania dzieci bez przemocy oraz ochrony ich przed przemocą i wykorzystywaniem	☐
	Instytucja opieki udostępnia rodzicom materiały informacyjne dotyczące standardów ochrony małoletnich	☐
	Instytucja opieki wspiera rodziców w nawiązaniu kontaktów ze specjalistami spoza placówki	☐
	Instytucja opieki udostępnia rodzicom inne niż wskazane powyżej materiały dotyczące różnych aspektów rozwoju dzieci	☐

SZCZEGÓŁOWY ZAKRES STANDARDÓW PODNOSZENIA JAKOŚCI

Standardy podnoszenia jakości w zakresie pracy z dziećmi		
Nazwa standardu	Szczegółowy zakres standardu	Monitorowanie wdrażania standardu
Respektowanie praw dzieci w codziennej pracy instytucji opieki	Instytucja opieki stwarza dzieciom warunki do odpoczynku w pomieszczeniu w więcej niż dwóch różnych formach	☐
	Instytucja opieki stwarza dzieciom warunki do odpoczynku poza budynkiem	☐
	Dzieci w miarę swoich możliwości rozwojowych są włączane w organizację posiłków między innymi przez nakrywanie do stołu, odstawianie naczyń, nalewanie napoju z dzbanka do kubka	☐
	Instytucja opieki podejmuje dodatkowe ^{*)} działania na rzecz respektowania praw dzieci w codziennej pracy instytucji opieki	☐
Budowanie przez personel bezpiecznych, opartych na szacunku relacji z dziećmi	Instytucja opieki podejmuje dodatkowe ^{*)} działania na rzecz budowania przez personel bezpiecznych, opartych na szacunku relacji z dziećmi	☐
Wspieranie u dzieci poczucia przynależności i uważności na inne osoby	Instytucja opieki podejmuje dodatkowe ^{*)} , wspierające rozwój poczucia przynależności i uważności na inne osoby, działania, które przyczyniają się do budowania zintegrowanej i empatycznej społeczności dzieci	☐
Zapewnienie dzieciom warunków do poznawania i doświadczenia	Instytucja opieki podejmuje dodatkowe ^{*)} , wspierające poznawanie i doświadczenie otaczającego świata,	☐

otaczającego świata	działania, które przyczyniają się do wszechstronnego rozwoju poznawczego, emocjonalnego i społecznego dzieci	
Tworzenie dzieciom środowiska sprzyjającego mówieniu, słuchaniu i porozumiewaniu się	W instytucji opieki zapewnione są aktywności umożliwiające kontakt dzieci z językiem obcym	☐
	W odpowiedzi na aktualne zainteresowania i potrzeby dziecka instytucja opieki podejmuje dodatkowe ^{*)} , wspierające rozwój jego umiejętności komunikacyjnych, działania, które przyczyniają się do wszechstronnego rozwoju językowego, społecznego i emocjonalnego	☐
Kształtowanie otoczenia, umożliwiającego rozwój sprawności fizycznej dzieci oraz angażowanie zmysłów	W odpowiedzi na aktualne zainteresowania i potrzeby dziecka instytucja opieki podejmuje dodatkowe ^{*)} , wspierające rozwój fizyczny i sensoryczny dziecka, działania, które przyczyniają się do wszechstronnego rozwoju fizycznego, motorycznego i zmysłowego dziecka	☐
Zapewnienie dzieciom warunków do twórczej ekspresji i kontaktu z różnymi wytworami kultury i sztuki	W odpowiedzi na aktualne zainteresowania i potrzeby dziecka instytucja opieki podejmuje dodatkowe ^{*)} , wspierające twórczą ekspresję dziecka oraz jego kontakt z różnorodnymi wytworami kultury i sztuki, działania, które przyczyniają się do wszechstronnego rozwoju artystycznego, kulturalnego i emocjonalnego dziecka	☐

Standardy podnoszenia jakości w zakresie organizacji pracy personelu		
Nazwa standardu	Szczegółowy zakres standardu	Monitorowanie wdrażania standardu
Organizacja pracy personelu umożliwiająca podnoszenie kwalifikacji oparta na współpracy, obserwacji i refleksji nad codzienną praktyką	W instytucji opieki realizowany jest system superwizyjnej pracy z personelem	☐
	Instytucja opieki podejmuje dodatkowe ^{*)} , wspierające podnoszenie kwalifikacji personelu oraz rozwój jego umiejętności zawodowych, działania, które przyczyniają się do wzrostu jakości opieki i edukacji dzieci	☐
Dbałość personelu o bezpieczeństwo i zdrowie dzieci	Dzieci mają zapasowe ubrania dostarczone przez rodziców umożliwiające im wychodzenie na zewnątrz niezależnie od pogody	☐
	Instytucja opieki podejmuje dodatkowe ^{*)} , wspierające bezpieczeństwo i zdrowie dzieci, działania, które przyczyniają się do zapewnienia wszechstronnej opieki zdrowotnej, profilaktyki i bezpieczeństwa dzieci	☐
Aranżowanie przestrzeni w sposób estetyczny i spójny z planem opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym	W instytucji opieki przestrzeń jest podzielona na więcej niż 3 spośród poniższych stref zainteresowań dla dzieci: 1) strefa wspólnego czytania; 2) strefa zabaw konstrukcyjnych; 3) strefa zabaw ruchowych; 4) strefa zabaw plastycznych; 5) strefa zabaw z wodą i piaskiem; 6) strefa zabaw tematycznych; 7) strefa zabaw muzycznych	☐
	Przestrzeń na zewnątrz instytucji jest podzielona w sposób umożliwiający wydzielenie co najmniej trzech spośród poniższych stref zainteresowań dla dzieci: 1) strefa wspólnego czytania;	☐

	2) strefa zabaw konstrukcyjnych; 3) strefa zabaw ruchowych; 4) strefa zabaw plastycznych; 5) strefa zabaw z wodą i piaskiem; 6) strefa zabaw tematycznych; 7) strefa zabaw muzycznych	
	W instytucji opieki jest możliwość przekształcania przestrzeni w odpowiedzi na aktualne zainteresowania dzieci	☐
	Przestrzeń na zewnątrz jest zorganizowana w sposób umożliwiający jej przekształcanie w odpowiedzi na aktualne zainteresowania dzieci	☐
	W instytucji opieki znajdują się elementy ograniczające akustyczność pomieszczenia (poduchy, zasłony, elementy perforowane itp.)	☐
	W instytucji opieki jest miejsce, gdzie dorośli mogą porozmawiać bez obecności dzieci	☐
	Dzieci mają specjalne ubrania do tzw. brudnych zabaw przyniesione przez rodziców	☐
	W instytucji opieki jest miejsce na różne nieużywane aktualnie materiały plastyczne, edukacyjne i zabawki	☐
	W pomieszczeniach dla dzieci jest możliwa regulacja natężenia światła w zależności od aktualnych potrzeb dzieci	☐
	W pomieszczeniach dla dzieci jest możliwa regulacja temperatury w zależności od aktualnych potrzeb dzieci	☐

	W pomieszczeniach dla dzieci dominują kolory pastelowe, unika się różnorodności w doborze kolorów i wzorów na ścianie i podłogach	☐
	Instytucja opieki podejmuje dodatkowe ^{*)} , wspierające estetyczne i funkcjonalne aranżowanie przestrzeni, działania, które przyczyniają się do wszechstronnego rozwoju dzieci	☐
Adaptacja dzieci odbywająca się w sposób dostosowany do ich indywidualnych potrzeb	Adaptacja nie odbywa się w tym samym czasie dla wszystkich nowo przybyłych dzieci	☐
	Organizowane są adaptacyjne warsztaty dla rodziców	☐
	Instytucja opieki podejmuje dodatkowe ^{*)} , wspierające proces adaptacji dzieci, działania, które uwzględniają ich indywidualne potrzeby i preferencje, zapewniając komfort i poczucie bezpieczeństwa zarówno dzieciom, jak i ich rodzicom	☐
Standardy podnoszenia jakości w zakresie współpracy personelu z rodzicami		
Nazwa standardu	Szczegółowy zakres standardu	Monitorowanie wdrażania standardu
Współpraca personelu i rodziców oparta na wzajemnym szacunku i otwartości w celu kształtowania spójnego środowiska rozwoju dzieci	W instytucji opieki funkcjonuje więcej niż jeden kanał informowania rodziców o realizacji planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego	☐
	Przynajmniej raz w roku odbywają się zaplanowane indywidualne rozmowy z rodzicami o rozwoju ich dziecka	☐
	Personel organizuje spotkania grupowe z rodzicami częściej niż raz do roku	☐
	Instytucja opieki podejmuje dodatkowe ^{*)} , wspierające współpracę personelu i rodziców, działania, które przyczyniają się do kształtowania spójnego środowiska rozwoju dzieci	☐

Tworzenie warunków umożliwiających rodzicom włączanie się w życie instytucji opieki	W zasadach współpracy z rodzicami są zapisy umożliwiające rodzicom włączanie się w codzienne zajęcia z dziećmi	☐
	Instytucja opieki ma regulacje określające warunki dotyczące wolontariatu rodziców	☐
	Instytucja opieki tworzy warunki umożliwiające rodzicom wspólne spotkania w swoim gronie	☐
	Instytucja opieki podejmuje dodatkowe ^{*)} , wspierające aktywne zaangażowanie rodziców w życie instytucji opieki, działania, które przyczyniają się do budowania silnej społeczności i wspierają rozwój dzieci	☐
Tworzenie warunków umożliwiających rodzicom podnoszenie kompetencji rodzicielskich	Instytucja opieki organizuje warsztaty dla rodziców, podczas których mają możliwość doskonalenia kompetencji rodzicielskich	☐
	Instytucja opieki proponuje rodzicom aktywności, które mogą wykonać wspólnie z dzieckiem poza instytucją opieki	☐
	Instytucja opieki informuje rodziców o warsztatach i spotkaniach dotyczących rozwoju i wychowania dzieci organizowanych poza instytucją opieki	☐
	Instytucja opieki podejmuje dodatkowe działania wspierające rodziców w rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych i wzmocnieniu relacji z dziećmi	☐

^{*)} W porównaniu do określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia.